

เรื่อง ขอความร่วมมือคัดค้านการผ่อนปรนมาตรการเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดง เพื่อคงความปลอดภัยด้านอาหารของผู้บริโภค และความเชื่อมั่นต่ออุตสาหกรรมสุกรไทย

เรียน ท่านณรงค์เดช อุฬากุล ประธานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์

ตามที่มีความพยายามให้ไทยยอมรับการนำเข้าเนื้อสุกรจากสหรัฐอเมริกาซึ่งมีการใช้สารเร่งเนื้อแดงสารเคมีกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์ ได้แก่ แรคโตพามีน เป็นปกติ ซึ่งแตกต่างจากมาตรฐานการเลี้ยงสัตว์ในประเทศไทย ซึ่งมีความห่วงใยต่อผู้บริโภค จึงมีการห้ามใช้เลี้ยงสัตว์มาโดยตลอด และเป็นไปตามมาตรฐานในอีก 160 ประเทศทั่วโลก ได้แก่ ประเทศในสหภาพยุโรป สาธารณรัฐประชาชนจีน ตลอดจนประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย เวียดนาม เป็นต้น

สมาคมสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มสุกรไทย มีข้อกังวลหากมีการผ่อนปรนต่อมาตรการเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงดังต่อไปนี้

1. ผลกระทบต่อผู้บริโภค

สารเร่งเนื้อแดงกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์ มีผลกระทบต่อผู้ที่มีปัญหาโรคหัวใจ ความดันโลหิต เบาหวาน และ hyperthyroid โดยเฉพาะในสตรีตั้งครรภ์ นอกจากนี้การได้รับอย่างต่อเนื่องแม้ในปริมาณไม่มาก ยังมีผลต่อการเกิดมะเร็ง (potential carcinogens) กล้ามเนื้อหัวใจหดตัวและหัวใจเต้นแรงหรือผิดปกติ การบริโภคอาหารที่มีสารเร่งเนื้อแดงตกค้างจึงมีผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค

2. ผลกระทบต่อสัตว์เลี้ยงและเจ้าของ

ผลจากสารเร่งเนื้อแดง ยังมีต่อสัตว์ไม่เฉพาะสุกร แต่รวมถึงสัตว์เลี้ยง เช่น สุntaxและแมว ซึ่งมีโอกาสบริโภคโดยไม่มีทางเลือก ทำให้เกิดปัญหาต่อกล้ามเนื้อหัวใจ ไทรอยด์ และต่อม adrenal นอกจากนี้ยังส่งผลต่อพฤติกรรมของสัตว์เลี้ยง ให้มีความก้าวร้าว มีอัตราการเต้นของหัวใจที่ผิดปกติ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมได้น้อยลง ปัจจุบันการดูแลสัตว์เลี้ยงมีความใกล้ชิดเหมือนสมาชิกในครอบครัว หากมีปัญหาใดๆ ผลกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้เป็นเจ้าของย่อมเกิดขึ้น

3. ผลกระทบต่ออนาคตของอุตสาหกรรมสุกรไทย

ในปัจจุบัน ไทยกำลังอยู่ในระหว่างการจัดทำมาตรฐาน compartment เพื่อการส่งออกเนื้อสุกร ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย ซึ่งประเทศเหล่านี้มีข้อห้ามเรื่องการใช้สารเร่งเนื้อแดงอย่างเคร่งครัด หากไทยมีการผ่อนปรนมาตรการเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงย่อมกระทบต่อโอกาสในการส่งออกเนื้อสุกรไทยด้วย

ด้วยเหตุนี้ สมาคมสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มสุกรไทย จึงเกิดความกังวลและมีความเห็นคัดค้านการผ่อนปรนมาตรการเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดง เพื่อคงความปลอดภัยด้านอาหารของผู้บริโภคและความเชื่อมั่นต่ออุตสาหกรรมสุกรไทย และใคร่ขอให้คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมแก้ปัญหาเพื่อผู้บริโภคและอุตสาหกรรมสุกรไทยต่อไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(สัตวแพทย์หญิง ดร. เมตตา เมฆานนท์)

นายกสมาคมสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มสุกรไทย

แถลงต่อ กมธ การเกษตรและสหกรณ์ 18 กย 2568

ตามที่มีความพยายามให้ไทยยอมรับการนำเข้าเนื้อสุกรจากสหรัฐอเมริกาซึ่งมีการใช้สารเร่งเนื้อแดงสารเคมีกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์ ได้แก่ แรคโตพามีน เป็นปกติ (หรือราว 80% ของสุกร ไก่ วงและวัวนมในสหรัฐอเมริกา:ที่มา Reuters 2024) ซึ่งแตกต่างจากมาตรฐานการเลี้ยงสัตว์ในประเทศไทย ซึ่งมีความห่วงใยต่อผู้บริโภค จึงมีการห้ามใช้เลี้ยงสัตว์มาโดยตลอด และเป็นไปตามมาตรฐานในอีก 160 ประเทศทั่วโลก ได้แก่ ประเทศในสหภาพยุโรป สาธารณรัฐประชาชนจีน รัสเซีย ตลอดจนประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย เวียดนาม เป็นต้น ประเทศเหล่านี้ใช้มาตรฐาน zero tolerance ห้ามมีสารเร่งเนื้อแดงตกค้างเลย

สมาคมสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มสุกรไทย มีข้อกังวลถึงการนำเข้าสุกรที่มีสารเร่งเนื้อแดง จะก่อให้เกิดผลกระทบ ดังต่อไปนี้

1. ผลกระทบต่อผู้บริโภค

- สารเร่งเนื้อแดงกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์ มีผลกระทบต่อผู้ที่มีปัญหาโรคหัวใจ ความดันโลหิต เบาหวาน และ hyperthyroid โดยเฉพาะในสตรีตั้งครรภ์ มีความเป็นพิษต่อพันธุกรรมและความเสี่ยงต่อมะเร็งจากการศึกษาของ FAO&WHO
- การได้รับอย่างต่อเนื่องแม้ในปริมาณไม่มาก ยังมีผลต่อการเกิดมะเร็ง (potential carcinogens) กล้ามเนื้อหัวใจหดตัวและหัวใจเต้นแรงหรือผิดจังหวะ การบริโภคอาหารที่มีสารเร่งเนื้อแดงตกค้างจึงมีผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค
- นอกจากนี้ European Journal of Cancer, 2022, 31:82-84, โดย Frank S. Fan, กล่าวว่า การที่ได้รับสาร ractopamine ตกค้างในเนื้อสัตว์ จะก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้ป่วยมะเร็ง โดยเฉพาะมะเร็งตับ มะเร็งเต้านมและเนื้อเยื่ออ่อนต่างๆ มะเร็งลำไส้ใหญ่ และมะเร็งปอด เนื่องจากสาร ractopamine จะเพิ่มปริมาณ asparagine synthetase (ASNS) ซึ่งเป็นเอ็นไซม์ที่กระตุ้นการสร้างโปรตีนมีผลให้เซลล์มะเร็งเพิ่มจำนวน มีผลต่อการตอบสนองต่อเคมีบำบัดและการกลับมาเป็นใหม่ของเซลล์มะเร็งได้

2. ผลกระทบต่อสัตว์เลี้ยงและเจ้าของ

ผลจากสารเร่งเนื้อแดง ยังมีต่อสัตว์ไม่เฉพาะสุกร แต่รวมถึงสัตว์เลี้ยง เช่น สุนัขและแมว ซึ่งมีโอกาสบริโภคโดยไม่มีทางเลือก ทำให้เกิดปัญหาต่อกล้ามเนื้อหัวใจ ไทรอยด์ และ

ต่อม **adrenal** นอกจากนี้ยังส่งผลต่อพฤติกรรมของสัตว์เลี้ยง ให้มีความก้าวร้าว มีอัตราการเต้นของหัวใจที่ผิดปกติ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมได้น้อยลง ปัจจุบันการดูแลสัตว์เลี้ยงมีความใกล้ชิดเหมือนสมาชิกในครอบครัว หากมีปัญหาใดๆ ผลกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้เป็นเจ้าของย่อมเกิดขึ้นหากมีการนำเนื้อสุกรปนเปื้อน สารเร่งเนื้อแดงไปใช้ในสัตว์เลี้ยง

3. ผลกระทบต่อปัจจุบันและอนาคตของอุตสาหกรรมสุกรไทย

- การที่ในตลาดมีเนื้อสุกรที่มีสารเร่งเนื้อแดงจากการนำเข้ามาปะปน จะสร้างความหวาดระแวงแก่ผู้บริโภค ทำให้มีโอกาสลดการบริโภคเนื้อและผลิตภัณฑ์จากสุกรในประเทศได้ ทำให้ราคาในประเทศขาดเสถียรภาพ
- และเพื่อสร้างความสมดุลของปริมาณสุกรการส่งออกจึงมีความสำคัญ ในปัจจุบัน ไทยกำลังอยู่ในระหว่างการจัดทำมาตรฐาน **compartment** เพื่อการส่งออกเนื้อสุกร ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย ซึ่งประเทศเหล่านี้มีข้อห้ามเรื่องการใช้สารเร่งเนื้อแดงอย่างเคร่งครัด หากไทยมีการผ่อนปรนมาตรการเกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดงย่อมกระทบต่อโอกาสในการส่งออกเนื้อสุกรไทยด้วย

4. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

- จากการศึกษาของนักวิทยาศาสตร์ ตีพิมพ์ในวารสาร **Biomolecules** ปี 2022, 12:1342 โดย **Abbas** และคณะ พบว่าหากมีการใช้สารเร่งเนื้อแดงเลี้ยงสัตว์ จะมีการปนเปื้อนของสารเร่งเนื้อแดง ตกค้างในบ่อบำบัดน้ำเสียของฟาร์มสุกร สัตว์เคี้ยวเอื้อง และในน้ำเสียโรงเชือด เช่นเดียวกับน้ำเสียจากโรงพยาบาลที่ใช้กลุ่ม **beta-agonist** ในการรักษาผู้ป่วย
- น้ำที่ปนเปื้อนจะออกสู่สิ่งแวดล้อมและมีผลต่อสัตว์น้ำ โดยเฉพาะปลาต่างๆ ก่อให้เกิดอาการผิดปกติ เช่น เสียสมดุลย์ของร่างกาย ว่ายน้ำผิดปกติ ระบบสืบพันธุ์ผิดปกติ การฟักเป็นตัวอ่อนจากไข่ปลา มีอัตราการลดลง เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ สมาคมสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มสุกรไทย จึงขอคัดค้านการผ่อนปรนมาตรการใดๆ เกี่ยวกับสารเร่งเนื้อแดง และการนำเข้าซึ่งเนื้อสุกรที่เลี้ยงด้วยสารเร่งเนื้อแดง เพื่อคงความ

ปลอดภัยด้านอาหารของผู้บริโภค ความเชื่อมั่นต่ออุตสาหกรรมสุกรไทย และเพื่อรักษา
สิ่งแวดล้อมไม่ให้เกิดการปนเปื้อน สมาคมฯ จึงใคร่ขอให้คณะกรรมการการเกษตรและ
สหกรณ์ ได้ร่วมแก้ปัญหานี้เพื่อผู้บริโภคและอุตสาหกรรมสุกรไทยต่อไป